

## ПЫТАННІ да падрыхтоўкі да кантрольнай работы па лацінскай мове

1. Кароткія звесткі з гісторыі лацінскай мовы.
  2. Лацінскі алфавіт. Асаблівасці вымаўлення галосных. Дыфтонгі.
  3. Лацінскі алфавіт. Асаблівасці вымаўлення зычных. Дыграфы.
  4. Склад. Складападзел. Націск.
  5. Дзеяслоў. Асноўныя граматычныя катэгорыі.
  6. Асновы і асноўныя формы лацінскага дзеяслова.
  7. Спражэнне дзеяслова.
  8. Praesens indicativi activi.
  9. Praesens indicativi passivi.
  10. Modus imperativus.
  11. Imperfectum indicativi activi et passivi.
  12. Futurum indicativi activi et passivi.
  13. Nomen substantivum, асноўныя граматычныя катэгорыі.
  14. Nomen substantivum. Declinatio 1.
  15. Nomen substantivum. Declinatio 2.
  16. Nomen substantivum. Declinatio 3. Зычны тып.
  17. Nomen substantivum. Declinatio 3. Галосны тып.
  18. Nomen substantivum. Declinatio 3. Змешаны тып.
  19. Nomen adiectivum. Асноўныя граматычныя катэгорыі.
  20. Nomen adiectivum. Прыметнікі 1-2 скланення.
  21. Nomen adiectivum. Прыметнікі 3 скланення.
  22. Pronomina personalia. Pronomen reflexivum.
  23. Praepositiones.
  24. Дзеяслоў esse ў сістэме інфекта.
  25. Participia, утварэнне і скланенне.
  26. Сінтаксіс простага сказа.
- 

### Прыкладны пералік заданняў і ўзор выканання кантрольнай работы

1. Напішыце транскрыпцыю наступных слоў, пастаўце націск: terra, aqua

Узор выканання: terra [тэ'рра]; aqua [а'ква]

2. Вызначце скланенне назоўнікаў, укажыце поўную форму роднага склону адз. ліку, вызначце па ёй аснову ўскосных склонаў: homo, inis m, ager, gri m

Узор выканання: homo, inis m – III скл.; hominis; homin-  
ager, gri m – II скл.; agri; agr-

3. Праскланяйце словазлучэнні ў адзіночным і множным ліках: *vita nostra*

Узор выканання:

	Sing.	Pl.
Nom.	vita nostra	vitae nostrae
Gen.	vitae nostrae	uitarum nostrarum
Dat.	vitae nostrae	uitis noitris
Acc.	vitam nostram	uitas noitras
Abl.	vita nostra	uitis noitris
Voc.	vita nostra	vita nostra

4. Вызначце па неазначальнай форме спражэнне дзеясловаў. Выпішыце са слоўніка або ўтварыце асноўныя формы дзеясловаў, падкрэсліце дзеяслоўныя асновы, перакладзіце кожную асноўную форму. Укажыце, якія з дзеясловаў з'яўляюцца стандартнымі.

Узор выканання: audire – стандартны  
 audio ‘я слухаю’;  
 audivi ‘я выслухаў’ audiv-  
 auditum ‘каб слухаць’ audit-;  
 audire ‘слухаць’ audī-

-

5. Ад падкрэсленых дзеясловаў утварыце формы загаднага ладу: *amare*

Узор выканання: ama! ‘кахай’; amate! ‘кахайце’;  
 noli amare! ‘не кахай’; nolite amare! ‘не кахайце’

6. Праспрагайце дзеяслоў у адным з часоў сістэмы інфекта.

7. Перакладзіце сказы. У першых трох сказах зрабіце граматычны разбор назоўнікаў і дзеясловаў.

Узор разбору дзеяслова:

Разглядаемая форма	Час	Лад	Стан	Асоба	Лік	Спражэнне	Інфінітыў	Пераклад
laudo	praes.	ind.	act.	1	sing.	I	lauda're	я хвалю

Узор разбору назоўніка:

Разгяд. форма	Склон	Лік	Скланенне	Слоўнікавы запіс
puellam	Acc.	sing.	I	puella, ae f, дзяўчынка

8. Знайдзіце ў сказах лацінскія словы, ад каранёў каторых ўтвораны адпаведныя словы беларускай мовы.

Узор выканання: tempus – бел. тэмп.